

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTŘKA

@INFO

elektronický zpravodaj
Skupiny ČEZ pro region
JE Dukovany

4/2024

10. 6. 2024

Aktuálně z provozu

Aktuálně jsou v provozu tři bloky Jaderné elektrárny Dukovany. Na druhém výrobním bloku nyní probíhá odstávka pro výměnu paliva, pravidelnou údržbu a kontrolu zařízení. Jedná se v pořadí o 37. odstávku od jeho spuštění v roce 1986. Mezi časově a technicky nejnáročnější činnosti, které musí energetici během odstávky zvládnout, patří kontroly těsnosti teplosměnných trubek a čištění parogenerátorů, generální údržba dvou z šesti hlavních cirkulačních čerpadel nebo desetiletá generální revize dieselgenerátoru číslo 4. Energetici budou dále pokračovat ve výměně blokových úsekových rozvaděčů s napětím 0,38 kV, kterou v rámci zajištění minimálně šedesátiletého provozu elektrárny provádí na všech čtyřech blocích. Stejně jako v dubnu na třetím výrobním bloku by i na druhém bloku měli operátoři

po opětovném spuštění najet druhý blok na nově nastavený stoprocentní výkon, který energetikům umožní dosáhnout vyšší výroby ze současných 500 MW až na nových 511 MW.

- V roce 2024 vyrobila Jaderná elektrárna Dukovany celkem **6 518 395 MWh** elektřiny.
- Od začátku uvedení do provozu v roce 1985 vyrobila elektrárna celkem **512 622 494 MWh** elektřiny.

Dukovany otevřely novou budovu, nejen pro vzdělávání

Jaderná elektrárna Dukovany má novou sedmipatrovou budovu, která nabízí špičkové podmínky pro výcvik a práci jejích zaměstnanců a spolupracovníků. Stavba byla dokončena v plánovaném termínu a začátkem června slavnostně otevřena v přítomnosti zástupců elektrárny, ČEZ, zhotovitele, projekční kanceláře a médií.

Nová budova je důležitým krokem pro zvyšování kvalifikace a motivace jaderných odborníků, kteří zajišťují bezpečnou a spolehlivou produkci elektřiny z Dukovan.

Nová víceúčelová budova, která má ambice ucházet se o titul stavby roku, je první nově postavenou administrativní budovou od spuštění elektrárny v roce 1985.

Nové prostory poskytují 108 míst pro výcvik, jsou rozděleny do čtyř učeben a dílen, a dále kancelářské prostory až pro 242 zaměstnanců, nechybí ani zázemí jídelny a zasedací místnosti.

Budova je vybavena speciálními prostory s balistickou ochranou nebo výcvikovou stěnou pro lezce

z jednotky elektrárenských hasičů nebo speciální jednotky policie ČR, které sídlí v areálu elektrárny.

Hlavním dodavatel stavby je Metrostav DIZ, s. r. o., hlavní projekční kancelář je di5, hlavními architekty jsou Marián Ján a Pavel Kabiček.

SAFEGUARD Dukovany 2024

Cvičení, jehož cílem je prověřit připravenost k zajištění vnější ochrany jednoho z nejstřeženějších objektů v zemi, se v okolí JE Dukovany konalo v posledním květnovém týdnu. Za Armádu ČR se výcviku účastnili vojáci Pěší roty aktivní zálohy při Krajském vojenském velitelství Jihlava společně s vojáky Krajského vojenského velitelství Jihlava, za součinnosti vybraných pracovníků Jaderné elektrárny Dukovany a ve spolupráci s Havarijním štábem elektrárny.

Cvičení Safeguard probíhají na obou jaderných elektrárnách každé dva roky. V Temelíně proběhlo vloni v červnu.

S ohledem na charakter ochrany elektrárny, která je součástí kritické infrastruktury a patří k nejstřeženějším objektů v zemi, vojáci v průběhu cvičení reagovali na různé varianty simulovaného napadení objektů elektrárny.

Další cvičení, tentokrát tajné

Přesně 2561 osob z řad zaměstnanců elektrárny, externích dodavatelů i veřejnosti z infocentra muselo 14. května dopoledne odejít do krytů elektrárny nebo na určená shromaždiště. Důvodem tajného cvičení s ukrytím osob bylo ověřit připravenost personálu a všech osob pohybujících se v areálu Jaderné elektrárny Dukovany na nečekané události a fungování nastavených procesů.

S ohledem na zajištění bezpečného a spolehlivého provozu bloků nebyl do cvičení zapojen směnový provozní personál zajišťující obsluhu reaktorových bloků, hasiči nebo zdravotnický personál.

Jak už z charakteru cvičení vyplývá, kromě ředitele elektrárny o cvičení vědělo pouze pár jednotlivců, kteří se o jeho konání dozvěděli jen několik málo hodin před jeho spuštěním.

„Vedle prověřování funkčnosti nastavených postupů nám tato preventivní cvičení pomáhají ověřit připravenost našich zaměstnanců a všech osob pohybujících se v areálu elektrárny i na velmi málo pravděpodobné události a ověřit fungování nových opatření, které jsme zavedli na základě výsledků předchozích cvičení,“ vysvětlil Roman Havlín, ředitel Jaderné elektrárny Dukovany.

Cvičení tentokrát zastihlo i studenty gymnázia z Otrokovic, kteří do Dukovan přijeli na plánovanou návštěvu informačního centra jaderné elektrárny a vodního díla Dalešice, kteří ho zvládli s nadhledem a nadšením.

Jak se rodí jaderní profesionálové

ČEZ podruhé v historii zpřístupnil Centrum přípravy personálu pro pracovníky jaderných elektráren v Brně.

Pro studenty i veřejnost si energetici připravili interaktivní představení prostor školicího centra přípravy personálu, setkání s výcvikovými inženýry, ochutnávku psychotestů a ukázky 3D modelů výrobních zařízení.

Odborný výcvik ve speciálním školicím centru, které se nachází v Brně, je na počátku každého nástupu nového pracovníka jaderných elektráren. Délka studia se liší podle charakteru a náročnosti vykonávané činnosti od jednoho týdne až po několik měsíců.

„Nejdéle zde informace o technologii a provozu jaderných elektráren vstřebávají budoucí operátoři a operátorky blokových dozoren. Jejich příprava zabere skoro dva roky. V moderním prostředí školicího centra se využívá nejmodernější didaktická technika a 3D modely výrobního zařízení jaderných elektráren,“ prozradil Roman Diviš, vedoucí útvaru základní příprava jaderných elektráren.

S přípravou výstavby nových jaderných zdrojů stoupá zájem o studium tohoto rozvíjejícího se oboru i o práci v obou našich jaderných elektrárnách v Dukovanech a Temelíně. Proto ČEZ v budoucnu plánuje v Českých Budějovicích otevřít další centrum přípravy personálu, které zdvojnásobí kapacitu vzdělávání nových pracovníků.

Noví členové OBK prošli odborným školením pro jaderný personál

Centrum přípravy personálu v Brně, které slouží k odbornému výcviku všech nových pracovníků jaderných elektráren, se na několik dnů od dubna do června stalo místem studijního pobytu i pro nové členy Občanské bezpečnostní komise při JE Dukovany. Její čtyři noví členové, Jiří Šanda za sdružení obcí Ekoregion 5 a pánové Milan Buček, Michal Škoda a Votěch Kocáb za sdružení Energoregion 2020, zde absolvovali speciální vzdělávací program k získání potřebných znalostí z jaderné energetiky, tak aby mohli naplno zastávat a plnit poslání Občanské bezpečnostní komise. Tím je provádět nezávislou občanskou kontrolu provozu jaderných zařízení, srovnávat je s nejlepší mezinárodní praxí a informovat pak o těchto poznatcích veřejnost.

Na program teoretické výuky navázali pochůzkami přímo v dukovanské elektrárně, kde se v rámci dvou dnů stáže v doprovodu zkušených odborníků seznámili s procesem výroby elektřiny od samotného začátku. Díky probíhající odstávce, tak měli možnost vidět i prostory, které jsou za provozu nedostupné, jako jsou parogenerátory, barbotážní nádrže, kompenzátor objemu, tzv. palubu s hlavními cirkulačními čerpadly nebo přímo nahlédnout na aktivní zónu v reaktoru. Při prohlídce reaktorového sálu navštívili také prostory skladu čerstvého paliva. Nevynechali ani detailní prohlídku zařízení sekundárního okruhu včetně strojovny s turbínami. Nabití teoretické informace si utvrdili i v oblasti vyvedení výkonu, části elektro a také chlazení – součástí pochůzek byla i prohlídka gravitačního vodojemu a čerpací stanice Jihlava. Samotný závěr druhého dne stáže patřil tématu skladování použitého paliva, včetně návštěvy těchto prostor, které se v areálu jaderné elektrárny Dukovany nachází.

Stejně jako všechny absolventy kurzů pro pracovníky jaderných elektráren i nové členy OBK čekala na úplný závěr kurzu závěrečná zkouška před tříčlennou komisí.

Májové setkání žen

Starostky, představitelky neziskových organizací, ale i zástupkyně médií se v rámci oslav Dne matek setkaly v Jaderné elektrárně Dukovany. Vyslechly si aktuální informace o provozu jaderné elektrárny i výhledy do budoucna. Samy se také podělily o novinky v jejich profesích, ale i soukromí.

Nejen gratulace a poděkování, ale i informace o provozu a představení zajímavých nových projektů čekalo ženy z okolí Dukovan od ředitele elektrárny Romana Havlína. O nových blocích a veškerých souvislostech se víc dozvěděly od Martina Uhlíře, zástupce společnosti EDUII. Samy se potom podělily o novinky z regionu a ze svých obcí a sdílely také část svých soukromých radostí.

Práci žen ve vedoucích pozicích samosprávy i neziskového sektoru ocenil při setkání i ředitel jaderné elektrárny „Dovolte mi poděkovat za vaši práci nejen pro rodinu, ale také pro samosprávu a okolí, kde působíte. Ženy jsou jak ve vedoucích pozicích, tak v kolektivech pracovníků velmi důležité. Velmi si to uvědomujeme právě i v oblasti jaderné energetiky, kde se daří bořit mýty, že se jedná jen o mužskou záležitost,” říká Roman Havlín a dodává „V posledních letech narůstá procento žen pracujících v jaderných elektrárnách, v Dukovanech máme od letošního roku také historicky první ženu v profesi operátorky bloku.“

Nákupem kytiček v boji proti rakovině

Každoročním cílem sbírky, kterou pořádá Liga proti rakovině, je zvýšit informovanost o této nemoci a také získat prostředky na nádorovou prevenci, zlepšení kvality života onkologických pacientů, podporu výuky, výzkumu a vybavení onkologických center. Hlavní téma letošní sbírky byla prevence rakoviny prsu. V dukovanské elektrárně mohli od 15. do 19. května lidé zakoupit kytičky v kantýně nebo informačním centru. Na pár dnů se elektrárna Dukovany rozzářila lidmi, kteří nosili hrdě žlutou kytičku měsíčku lékařského na svém oblečení.

Sokolí čtyřčata už potřetí

Energetici v Jaderné elektrárně Dukovany opět přispěli k záchraně ohroženého druhu sokola stěhovavého. V připraveném umělém hnízdišti na 125 m vysokém ventilačním komíně se sokolímu páru povedlo opět vysedět čtyři zdravá mláďata, dvě samičky a dva samečky – Davida, Lukáše, Radku a Romanu. Jde tak o významnou pomoc při záchraně velmi vzácného a ohroženého druhu, který je chráněn zákonem. Speciální hliníkové budky umožňující páru ohrožených dravců poklidné zahnízdění a vyvedení mláďat nechali na ventilační komíny energetici umístit jako součást „sokolí farmy“ Skupiny ČEZ. Poprvé sokolí pár zahnízdil v Jaderné elektrárně Dukovany na jaře 2020 a hned napoprvé z něj vzlétla čtyři sokolí mláďata. O další dva roky později se sokolímu páru povedlo tento úspěch zopakovat. A po dalších dvou letech mají dukovanští energetici další čtyři sokolí strážce.

„Projekty na posilování ochrany životního prostředí jsou vedle bezpečné a spolehlivé výroby čisté bezemisní energie součástí naší dlouhodobé pozornosti. Je až neuvěřitelné, že se zdejšímu sokolímu páru daří snést a vysedět vždy čtyři mláďata, pro každý blok jeden. Uvidíme, jak zareagují na nové zdroje, které zde plánujeme,“ říká s úsměvem k radostné události ředitel Jaderné elektrárny Dukovany Roman Havlín. Inspirací pro jména letošních mláďat našli energetici u hokejistů národní reprezentace letošního mistrovství světa.

Mezinárodní den včel oslavili i dukovanští energetici

Pracovití jako včelky, tak to je s nadsázkou propoj energetiků a včelek, které mají své úly u Jaderné elektrárny Dukovany.

Mimořádně čisté prostředí bez postřiků a rušivých vlivů využili pro chov včel také energetici z Jaderné elektrárny Dukovany. Včelí úly se nachází v bezprostřední blízkosti elektrárny, přímo na jaderné vinici. V roce 2021, za pomoci včelaře Pavla Štefky z Bohutic u Moravského Krumlova, umístili včelí úly na okraj přísně střeženého areálu. Hned v prvním roce se vytočilo 120 kg medu, další rok byl ještě o 20 kg bohatší, loňský rok byl zasažen úhynem jednoho včelstva a produkce tak spadla na 80 kg. Celkově ale včely vyprodukovaly za dobu tří let 340 kg medu. Med z Jaderné elektrárny Dukovany nelze koupit, slouží jako dárek symbolizující bezemisní výrobu a čisté okolí JE Dukovany.

Hned pět úlů, které jsou umístěny na konci jaderné vinice, symbolizuje čisté životní prostředí při výrobě bezemisní energie ze stávajících čtyř výrobních bloků a výhled na stavbu bloku pátého.

Po stopách elektřiny

Energetici na sobotu 4. května připravili pro malé návštěvníky speciální program zaměřený na výrobu i užití elektrické energie hravou formou a soutěží, které dětem usnadní vše pochopit. Při svém putování návštěvníci vedle informačního centra zavítali také do přilehlého okolí elektrárny. Navštívili i jadernou vinici s včelími úly a na památku si mohli pořídit fotku s jadernou stračenou.

Na samém začátku prohlídky se děti v poutavé prezentaci průvodců dozvěděly, jak to vlastně s elektřinou je. Nejen to, kde se vyrábí, ale také to, jak se dostane až k nám domů do zásuvek. Se soutěžní kartou se pak vydaly na dobrodružnou cestu po stopách elektřiny, která je zavedla nejenom

do prostoru infocentra, ale také například ke carportu s fotovoltaickým zastřešením. Cestou děti plnily různé úkoly – luštily křížovku, skákaly panáka nebo řešily krátký kvíz a na konci dobrodružné cesty pak získaly zaslouženou odměnu.

Čas pro dobrou věc

Energetici z Dukovan potvrdili i letos svou odhodlanost a pevnou vůli pomáhat potřebným, když se v hojném počtu 82 zájemců přihlásili do projektu firemního dobrovolnictví Skupiny ČEZ s názvem Čas pro dobrou věc. Zapojili se do pomocných prací v osmi organizacích v Kraji Vysočina a v Jihomoravském kraji.

Například šestice dobrovolníků zamířila do ZOO Jihlava, kde přiložili ruku k dílu při čistění výběhu pro medvědy a nátěru dřevěných palisád. Další desítky „čezáků“ se společně se členy Klubu českých turistů věnovala zahradnickým pracím a údržbě areálu v Nemocnici v Třebíči. Energetici pomáhali také v myslibořickém středisku Diakonie. Bylo potřeba vyčistit půdu a vyrobit novou podlahu. Největší skupina 30 dobrovolníků pak čistila okolí Dalešické přehrady. Další dobrovolníci pomáhali v Tasově při natírání plotu staré školy, Tavíkovice a Domov u lesa přivítal odhodlané energetiky ve svém zahradním areálu, kde dobrovolníci pomáhali se sečením trávy a stříháním keřů. Necelá dvacítky dobrovolníků vyrazila jen kousek od místa svého pracoviště. Okopali na dva tisíce hlav révy vinné. Další jedenáct dobrovolníků se vydalo do Mohelna, aby ve spolupráci s Pozemkovým spolkem Koniklec pomohli s hrabáním trávy v PP Pekárka.

Infocentrum bude na začátku prázdnin uzavřeno

Ve dnech 24. 6. – 15. 7. 2024 bude Infocentrum JE Dukovany uzavřeno z důvodu výměny oken. Průvodci se na návštěvníky budou opět těšit od 16. července, kdy bude každý den otevřeno od 9 do 17 hodin. Prohlídky přečerpávací vodní elektrárny Dalešice budou probíhat beze změn.

Na kole dětem s Josefem Zimovčákem

Jednou z tradičních zastávek již patnácté cyklotour Na kole dětem se opětovně stala i Jaderná elektrárna Dukovany, a to ve čtvrtek 6. června. Na sto třicet nadšených cyklistů zde už po jedenácté čekalo občerstvení, možnost krátkého odpočinku a hlavně příležitost pro slavnostní předání šeku na podporu onkologicky nemocných dětí ve výši 150 tisíc korun.

Od konce května do 8. června brázdil Josef Zimovčák s pelotonem cyklistů Českou republiku s tradičním záměrem pomoci onkologicky nemocným dětem a jejich rodinám. V deseti etapách zvládli ujet 1 170 km. Zaslouhou tváře této akce, nadšence a srdcaře Josefa Zimovčáka se za čtrnáct předchozích cyklotour podařilo získat pro děti více než třicet milionů korun, z toho více než milion korun darovala Nadace ČEZ.